

АНОТАЦІЯ

Коптєв А.М. Адміністративні послуги сервісних центрів МВС в сфері безпеки дорожнього руху. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 – Право. – Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, Дніпро, 2020.

Дисертація присвячена комплексному дослідженню питань адміністративних послуг сервісних центрів МВС України в сфері безпеки дорожнього руху. В роботі проаналізовано зміст та сутність адміністративних послуг, що надаються органами публічної адміністрації, вдосконалено понятійний апарат в цій сфері, зокрема надано власне визначення поняття адміністративної послуги сервісних центрів МВС у сфері безпеки дорожнього руху, як отримання фізичними чи юридичними особами від уповноважених посадових осіб сервісних центрів МВС адміністративного акту за результатами розгляду заяви особи в межах компетенції та повноважень сервісного центру МВС України, спрямованого на реалізацію прав та обов'язків особи під час здійснення реєстрації транспортних засобів, отримання посвідчення водія, дозвільних документів щодо перевезення небезпечних вантажів та інших, пов'язаних з безпекою дорожнього руху.

Визначено критерії класифікації діяльності сервісних центрів МВС України щодо надання адміністративних послуг в сфері безпеки дорожнього руху, основними з яких є: 1) залежно від суб'єкта надання адміністративної послуги; 2) залежно від виду транспорту, на якому надається адміністративна послуга; 3) залежно від споживачів; 4) залежно від сфери суспільних відносин, в яких надаються адміністративні послуги; 5) залежно від виду адміністративного акта за результатами надання адміністративної послуги сервісними центрами МВС України в сфері безпеки дорожнього руху; 6) за юридичними наслідками; 7) за строком отримання та інші. На цій підставі

сформульовано напрямки діяльності сервісних центрів МВС щодо надання адміністративних послуг, а саме діяльність щодо допуску водіїв до керування транспортними засобами, допуску транспортних засобів до участі у дорожньому русі, погодження конструкцій транспортних засобів, перевезення небезпечних вантажів, надання дозволу на використання спеціальних сигнальних пристроїв тощо.

Обґрунтовано необхідність прийняти закон з орієнтовною назвою «Про адміністративні послуги сервісних центрів МВС України» на основі проекту Закону України «Про сервісні послуги та сервісні центри Міністерства внутрішніх справ України» (№ 2567 від 06.04.2015), який би комплексно регулював діяльність сервісних центрів МВС України в сфері безпеки дорожнього руху, що сприяло б покращенню якості, підвищенню оперативності та об'єктивності надання адміністративних послуг сервісними центрами МВС України, полегшенню отримання цих послуг громадянами, запобіганню проявам корупції та визначенню правових засад реалізації прав, свобод і законних інтересів фізичних та юридичних осіб при наданні адміністративних послуг сервісними центрами МВС України.

Запропоновано привести у відповідність Реєстр адміністративних послуг з адміністративними послугами, що фактично надаються сервісними центрами МВС України в сфері безпеки дорожнього руху, а саме на законодавчому рівні визначити перелік адміністративних послуг, що надаються сервісними центрами МВС України, після чого доповнити Реєстр адміністративних послуг відповідними змінами.

Обґрунтовано всі адміністративні послуги в сфері безпеки дорожнього руху, що надавались ліквідованими на сьогодні управліннями безпеки дорожнього руху Департаменту превентивної діяльності та фактично переданими патрульній поліції, закріпити за сервісними центрами МВС України.

Обґрунтовано необхідність приведення у відповідність норм Закону України «Про дорожній рух» та Кодексу України про адміністративні

правопорушення в частині визначення переліку транспортних засобів, що підлягають державній реєстрації, а також виключення з Закону умову, за якої мопеди підлягають державній реєстрації – вразі використання їх на дорогах державного значення. З огляду на це, запропоновано внести відповідні зміни до частини 3 статті 34 Закону України «Про дорожній рух».

Залежно від видів документів, які необхідні для видачі посвідчення водія виділено такі види адміністративних послуг в цій сфері:

1) прийняття іспитів на право керування транспортними засобами:

- теоретичний та практичний (первинний чи повторний);
- повторний практичний;

2) видача посвідчення водія:

- після первинного чи повторного складання теоретичного чи практичного іспиту;

- після закінчення строку позбавлення права на керування транспортним засобом;

- у разі відкриття іншої категорії.

Обґрунтовано необхідність у підвищенні нормативних вимог до конструкцій транспортних засобів, що здійснюють перевезення небезпечних вантажів, а також перегляді повноважень окремих органів, які здійснюють публічне адміністрування у сфері перевезення небезпечних вантажів, закріплення за конкретними органами обов'язків щодо контролю забезпечення безпечних умов перевезення небезпечних вантажів, класифікації небезпечних вантажів, визначення та закріплення на нормативному рівні повноважень та відповідальності уповноваженого з питань перевезення небезпечних вантажів та інших суб'єктів у цій сфері, взаємодії з іншими видами транспорту тощо.

Розглянуто досвід країн з високим рівнем забезпечення безпеки дорожнього руху, прав та свобод громадян щодо надання найбільш поширених адміністративних послуг в сфері безпеки дорожнього руху, таких як США, Грузії, Швеції, Франції та інших країн ЄС. Зроблено висновок, що

найбільш раціональним вбачається в Україні імплементація досвіду Швеції та інших країн ЄС щодо надання адміністративних послуг в сфері реєстрації, перереєстрації транспортних засобів, в яких відсутня практика здійснення огляду транспортного засобу та перевірка ідентифікаційних номерів його складових частин на відповідність свідоцтву про реєстрацію транспортного засобу перед здійсненням реєстрації, перереєстрації транспортного засобу. Цей вид адміністративних послуг запропоновано надавати через ЦНАП.

З цією метою запропоновано прийняти закон, який би враховував вимоги Директив 2009/40/ЄС та 2014/45/ЄС щодо запровадження в Україні обов'язкового технічного контролю для всіх автомобілів, а також привести у відповідність інші нормативно-правові акти в цій сфері, зокрема: Закон України «Про дорожній рух», Порядок проведення обов'язкового технічного контролю та обсягів перевірки технічного стану транспортних засобів, затвердженого Постановою КМУ від 30.01.2012 № 137, Переліку адміністративних послуг органів виконавчої влади, які надаються через центр надання адміністративних послуг, який затверджено розпорядженням КМУ від 16 травня 2014 року № 523-р «Деякі питання надання адміністративних послуг органів виконавчої влади через центри надання адміністративних послуг» тощо.

Обґрунтовано можливість спростити перелік необхідних документів для здійснення реєстрації, перереєстрації транспортних засобів, обмежившись лише документом, що підтверджує купівлю-продаж транспортного засобу та його страхування новим власником, а також подачу таких документів поштою чи електронними засобами зв'язку.

Визначено необхідність приведення національного законодавства до вимог країн ЄС, що обґрунтовується підписанням Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, в тому числі в сфері допуску до керування транспортними засобами, визначення категорій транспортних засобів та вимог щодо отримання права керування на них та

деякі інші.

Визначено невідповідність системи оплати адміністративних послуг, що надаються сервісними центрами МВС України, яка визначається на рівні підзаконних нормативно-правових актів, вимогам статті 11 Закону України «Про адміністративні послуги» в частині встановлення платності зазначених адміністративних послуг на законодавчому рівні. Для виконання цієї вимоги запропоновано або прийняти закон, який би визначав перелік адміністративних послуг МВС України, які надаються на платній основі та вартість кожної послуги або ж внести відповідні зміни до статті 11 Закону України «Про адміністративні послуги» в частині встановлення вартості адміністративних послуг на рівні підзаконних нормативно-правових актів. Обґрунтовано, що другий варіант є більш практичним, адже з урахуванням інфляційних процесів, які відбуваються в нашій державі, а також швидкоплинних змін суспільних відносин, які породжують новий попит та необхідність створення нових адміністративних послуг, потрібний гнучкий механізм реагування на такі виклики. А внесення змін до підзаконних нормативно-правових актів є набагато швидшим та простішим ніж до законів.

Практичне значення одержаних результатів дослідження полягає в тому, що окремі його положення, висновки та пропозиції можуть бути використані у *законодавчій діяльності* – для внесення змін до законодавчих актів, що регулюють суспільні відносини щодо надання адміністративних послуг у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху (лист Комітету з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності Верховної Ради України від 16.05.2019 № 04-18/12-894); у *практичній діяльності* – для вдосконалення надання адміністративних послуг у сфері безпеки дорожнього руху сервісними центрами МВС (акт впровадження у практичну діяльність регіонального сервісного центру МВС в Дніпропетровській області від 16.10.2019); в *освітній діяльності* – для вдосконалення навчально-методичного забезпечення дисципліни «Безпека дорожнього руху», (акт

впровадження Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ від 21.10.2019, акт впровадження у навчальний та науковий процес Університету митної справи та фінансів від 03.10.2019 № 1-10/19); у науково-дослідній сфері – як основа для подальшої розробки проблематики адміністративних послуг у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху (акт впровадження у наукову діяльність Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ від 06.11.2019, акт впровадження у навчальний та науковий процес Університету митної справи та фінансів від 03.10.2019 № 1-10/19).

Ключові слова: адміністративні послуги, сервісні центри МВС, безпека дорожнього руху, водії, транспортній засоби.

SUMMARY

Koptyev A.N. Administrative services of service centers of the Ministry of Internal Affairs in the field of traffic safety. – The qualifying scientific work on the rights of manuscripts.

Thesis for a Doctor of Philosophy Degree, specialty 081 – Law. Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs, Dnipro, 2020.

The dissertation is devoted to the complex research of questions of administrative services of the Ministry of Internal Affairs service centers in the field of traffic safety. The content and nature of the administrative services provided by public administration bodies are analyzed in the paper, the conceptual apparatus in this sphere is improved, in particular the concept of administrative service of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine service centers in the sphere of traffic safety is obtained, as obtaining by individuals or legal entities from authorized persons of the centers of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine of an administrative act on the results of consideration of the application of the person within the competence and powers of the service center of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine aimed at implementation of the rights and responsibilities of individuals in the field of road safety.

The criteria for classifying the activity of the Ministry of Internal Affairs service centers for the provision of administrative services in the field of traffic safety, the main of which are: 1) depending on the subject of the administrative service; 2) depending on the type of transport on which the administrative service is provided; 3) depending on the consumers; 4) depending on the sphere of public relations in which administrative services are provided; 5) depending on the type of administrative act based on the results of the provision of administrative service by the service centers of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine in the field of traffic safety; 6) by legal consequences; 7) by due date and others. On this basis, the directions of the activity of the Ministry of Internal Affairs service centers for the provision of administrative services were formulated, namely the activity of

permitting drivers to drive vehicles, admission of vehicles to participate in road traffic, approval of vehicle structures, transportation of dangerous goods, granting permission for the use of special signaling devices etc.

The necessity to adopt a law with the tentative title «On Administrative Services of the Ministry of Internal Affairs Service Centers of Ukraine» based on the draft Law of Ukraine «On Service Services and Service Centers of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine» (No. 2567 of 06.04.2015), which would comprehensively regulate the activity of the Ministry of Internal Affairs service centers Of Ukraine in the field of traffic safety, which would help to improve the quality, increase the efficiency and objectivity of providing administrative services by the service centers of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine, facilitate the receipt of these services by citizens we prevent corruption and establishing legal principles the rights, freedoms and lawful interests of individuals and entities in the provision of administrative services to service centers MIA of Ukraine.

It is proposed to align the Register of administrative services with the administrative services actually provided by the traffic police service centers of Ukraine, namely at the legislative level to determine the list of administrative services provided by the service centers of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine, and then amend the Register of administrative services accordingly.

All administrative services in the field of traffic safety, provided by the liquidated traffic safety departments of the Department of Preventive Activities and actually transferred to the patrol police, to be fixed at the service centers of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine are substantiated.

The necessity to align the provisions of the Law of Ukraine «On Traffic» and the Code of Administrative Offenses in determining the list of vehicles subject to state registration, as well as the exclusion from the Law of the condition under which mopeds are subject to state registration – in case of their use on roads of national importance. In view of this, it is proposed to amend accordingly Article 34, paragraph 3 of the Law of Ukraine «On Traffic».

Depending on the types of documents required for issuing a driver's license,

the following types of administrative services are highlighted in this area:

1) passing exams for the right to drive vehicles:

- theoretical and practical (primary or repeated);
- repeated practical;

2) issuing of a driver's license:

- after the initial or repeated passing of the theoretical or practical examination;

- after the expiration of the termination of the right to drive the vehicle;
- if another category is opened.

The necessity of increasing the regulatory requirements for the construction of vehicles carrying dangerous goods transportation, as well as the review of the powers of individual bodies that carry out public administration in the field of transportation of dangerous goods, the assignment to specific bodies of duties to control the safe transportation of dangerous goods classification of dangerous goods, determination and fixing at the normative level of authority and responsibility of the authorized person on issues transportation of dangerous goods and other entities in this field, interaction with other modes of transport, etc.

The experience of countries with a high level of road safety, rights and freedoms of citizens in providing the most common administrative services in the field of road safety, such as the USA, Georgia, Sweden, France and other EU countries is considered. It is concluded that the most rational implementation in Ukraine is the implementation of the experience of Sweden and other EU countries in the provision of administrative services in the field of registration, re-registration of vehicles in which there is no practice of inspection of the vehicle and verification of the identification numbers of its components for compliance with the certificate of registration of the vehicle before registering, re-registering the vehicle. It is proposed to provide this type of administrative services through the administrative services center.

To this end, it is proposed to adopt a law that takes into account the requirements of Directives 2009/40 / EC and 2014/45 / EC on the introduction of

mandatory technical controls for all vehicles in Ukraine, and to bring into force other regulatory acts in this field, in particular: the Law of Ukraine «On Traffic», the Procedure of carrying out the obligatory technical control and the volumes of inspection of the technical condition of vehicles, approved by the Cabinet of Ministers of Ukraine of 30.01.2012 № 137, the List of administrative services of executive authorities, which are provided through the center of administrative services, which was approved by the decree of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated May 16, 2014 No. 523-r «Some issues of administrative services rendered by executive authorities through centers of administrative services» and more.

The opportunity to simplify the list of necessary documents for registration, re-registration of vehicles is justified, being limited only to the document confirming the sale and purchase of the vehicle by its new owner, as well as the submission of such documents by mail or electronic means.

The necessity of bringing the national legislation to the requirements of the EU countries is justified, which is justified by the signing of the Association Agreement between Ukraine, on the one hand, and the European Union, the European Atomic Energy Community and their Member States, including in the field of admission to the management of transport management vehicle categories and driving license requirements and some others.

The inconsistency of the system of payment of administrative services provided by the service centers of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine, which is determined at the level of by-laws, requirements of Article 11 of the Law of Ukraine «On Administrative Services» in terms of establishing the payment of these administrative services at the legislative level. To fulfill this requirement, it is proposed to either adopt a law that defines the list of administrative services of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine, which are provided on a fee basis and the cost of each service, or to amend accordingly Article 11 of the Law of Ukraine «On Administrative Services» in terms of setting the cost of administrative services at the level of by-laws. It is justified that the second option is more practical, given the inflationary processes taking place in our country, as well as

the rapid changes in public relations that generate new demand and the need to create new administrative services, we need a flexible mechanism to respond to such challenges. And amending by – laws is much faster and easier than laws.

The practical significance of the results of the study is that some of its provisions, conclusions and proposals can be used in legislative activities – to amend legislation governing public relations for the provision of administrative services in the field of road safety (letter of the Committee on legislative support of law enforcement activities of the Verkhovna Rada of Ukraine dated 16.05.2019 № 04-18/12-894); in practice – to improve the provision of administrative services in the field of road safety by service centers of the Ministry of Internal Affairs (act of implementation in practice of the regional service center of the Ministry of Internal Affairs in Dnipropetrovsk region from 16.10.2019); in educational activities – to improve the teaching and methodological support of the discipline «Road Safety», the act of implementation of the Dnepropetrovsk State University of Internal Affairs from 21.10.2019, the act of implementation in the educational and scientific process of the University of Customs and Finance from 03.10.2019 № 1-10/19); in the research sphere – as a basis for further development of administrative services in the field of road safety (act of introduction into scientific activity of Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs from 06.11.2019, act of introduction into the educational and scientific process of the University of Customs and Finance from 03.10 .2019 № 1-10/19).

Keywords: administrative services, service centers of the Ministry of Internal Affairs, road safety, drivers.